

Handläggare
Julia Ögren
Telefon: 0850815022

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2022-09-29

Remiss av Funktionshindersråden

Svar på remiss från kommunstyrelsen i Stockholms kommun
dnr KS 2021/1716

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Skarpnäcks stadsdelsnämnd gällande stadens råd för funktionshinderfrågor.

Stadsledningskontoret har utifrån uppdrag från kommunfullmäktige tagit fram en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas i stadens råd för funktionshinderfrågor. Råden föreslås i utredningen att få en mer strategisk roll i att stödja och ge råd i planering och genomförande av stadens arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Utredningen konstaterar att den sakkunskap som finns i råden behöver tas till vara på ett mer systematiskt och sammanhållet sätt. Det är mot denna bakgrund det i utredningen föreslås att såväl arbetssätt som organisation behöver utvecklas.

Förslagen innebär att råden får en mer strategisk roll i stadens utvecklingsarbete och stärker rådets möjligheter att identifiera relevanta åtgärder som undanröjer hinder som personer med funktionsnedsättning kan erfaras i Stockholms stad.

Antalet stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås minska från 13 till 6. Antalet ledamöter i stadsdelsnämndsanknutna råd föreslås öka från 7 till 8. Utredningen föreslår inga förändringar avseende antalet facknämnds- och bolagsanknutna råd för funktionshinderfrågor.

Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms

stad, Synskadades Riksförbund och Delaktighet, Handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen ska enligt förslaget nominera ledamöter till råden till kommunfullmäktige som fattar beslut.

Behov finns även av nya instruktioner för råden som speglar utredningens förslag om nya arbetssätt och organisation. Kommunstyrelsen ska därför ta fram en vägledning som ger stöd i genomförandet av de nya arbetssätten och de organisatoriska förändringarna.

Funktionshindersrörelsen har betonat att ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådens sammanträde stödjer förutsättningarna för ökad delaktighet och inflytande. Kommunstyrelsen ges mot denna bakgrund i uppdrag att ta fram ett förslag som innebär att ledamöter i kommunstyrelsens samt i bolags- och nämndandknutna råd för funktionshinderfrågor erhåller ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till de förslag som presenteras och anser i likhet med utredningens och tjänsteutlåtandets slutsatser att funktionshinderrådets strategiska roll och inflytande bör stärkas. Förvaltningen ställer sig även positiv till förslaget om att de stadsdelsnämndsanknutna råden går från 13 till 6 samt den föreslagna indelningen mellan stadsdelarna. Utöver detta anser förvaltningen att förslaget om att frågan om ersättning för förlorad arbetsinkomst vidare bör utredas är positivt då ersättningen kan möjliggöra större representation i råden.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen och att ärendet justeras omedelbart.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Stockholms stad fattade 2018 beslut om ett reviderat funktionshinderspolitiskt program, *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023*. Kommunfullmäktige beslutade då även att rådets arbete och organisation skulle utvärderas i syfte att stärka delaktigheten.

Bakgrunden till beslutet var att Funktionsrätt Stockholms stad, som samordnar rekryteringen av ledamöter till stadens råd hade framfört till kommunstyrelsen, att det var svårt att rekrytera ledamöter till råden samt att delaktigheten och inflytandet behövde stärkas.

Ärendet

Råd för funktionshinderfrågor – en utredning om hur delaktighet

och inflytande kan stärkas, Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor ligger till grund för detta ärende.

Utredningen har tagits fram på uppdrag av kommunfullmäktige och innehåller förslag som syftar till att stärka stadens råd för funktionshinderfrågor. Utredningen har bland annat utgått från att förslagen ska leda till att tvärssektoriella arbetssätt ska avspeglas än tydligare i stadens verksamhetsutveckling, och att kopplingen till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med *Program för delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023* ska bli tydligare.

Stockholms stad har idag 26 råd som verkar i enlighet med instruktioner beslutade av kommunfullmäktige. Det finns ett råd knutet till kommunstyrelsen, ett råd i varje stadsdelsnämnd samt råd i facknämnder och bolagsstyrelser. Flera råd har emellertid vakanser och i några stadsdelsnämnder har det inte kunnat tillsättas något råd.

Idag samordnar Funktionsrätt Stockholms stad nomineringen av ledamöter till råden. Ledamöterna väljs av respektive nämnd eller bolagsstyrelse för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen visar att rådets möten kan bli mer ändamålsenliga om ledamöternas samlade sakkunskap tas till vara på ett mera systematiskt och sammanhållet sätt. Det kan handla om att mötena tydligare kopplas till den ordinarie styr- och uppföljningsprocessen. Likaså kan det handla om att råden i större utsträckning hanterar strategiskt viktiga utvecklingsområden.

Utredningens förslag

Utredningen föreslår att antalet råd på stadsdelsnämnds nivå bör minska från 13 till 6. Utredningen konstaterar att ett minskat antal råd kan gynna samverkan och kunskapsspridning mellan nämnder och bolagsstyrelser samt att tvärssektoriella arbetssätt får ökad betydelse. Ett minskat antal råd underlättar dessutom möjligheten att alla platser i råden tillsätts.

Av utredningen framgår att om det införs en möjlighet för ledamöter att få ersättning för faktisk förlorad inkomst kan det öka förutsättningarna för delaktighet och inflytande. Likaså kan införandet av en sådan ersättning bidra till att råden får en bredare representation med avseende på ålder.

Utredningen föreslår att ledamöterna i kommunstyrelsen, i

facknämnderna och bolagsstyrelsernas råd föreslås förbli 8 respektive 7. Ledamöter i de 6 råd som föreslås vara knutna till stadsdelsnämnderna bör däremot öka från 7 till 8.

Uppdraget för råden föreslås få en tydligare koppling till nämndernas och bolagsstyrelsernas strategiska arbete med att leva upp till de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Det innebär att rådets arbete tydligare kopplas till genomförandet av det stadsövergripande styrdokumentet *Program för delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning 2018-2023*.

Funktionsrätt Stockholms stad, Synskadades Riksförbund, Stockholms stad och Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet Stockholmsavdelningen har aviserat att de tillsammans avser att bilda ett nomineringsutskott. Utskottet ska nominera ledamöter till respektive nämnd eller bolagsstyrelse, vilka i sin tur utser ledamöter till råden för fyra år efter val till kommunfullmäktige.

Utredningen föreslår att det ska tas fram en vägledning som utgör ett stöd för genomförandet av de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 ges kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser och med bistånd av kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor förbereda för en förändring av organisation och inriktning av stadens funktionshindersråd utifrån tidigare genomförd utredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR och kansli i samverkan med avdelningen för individ och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 2022-09-22.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar utredningen och anser i likhet med dess slutsatser och stadsledningskontorets tjänsteutlåtande att funktionshinderrådets strategiska roll och organisatoriska förutsättningar behöver stärkas och utvecklas.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tillhör de förvaltningar som under senare år inte lyckats tillsätta ett funktionshinderråd på grund av problem i rekryteringen av rådsmedlemmar. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att de nuvarande 13 stadsdelsnämndsanknutna funktionshinderråden istället blir sex till

antalet då det väntas ge bättre förutsättningar för rekrytering vilket därmed möjliggör delaktighet och inflytande från funktionshinderråd i stadsdelens arbete.

Vad gäller den föreslagna sammanslagningen av funktionshinderråd där Skarpnäck föreslås gå samman med Farsta och Enskede-Årsta-Vantör kan konstateras att det redan finns väl fungerande samverkan mellan stadsdelarna och att det därför anses vara en väl avvägd indelning. Förvaltningen ser även positivt på att vägledning tas fram för stöd av genomförandet av de nya arbetsätten och de organisatoriska förändringarna då detta väntas innebära praktiska och strategiska behov av samordning. Denna vägledning bör således tydliggöra på vilket sätt som denna sammanslagning organiseras.

Förvaltningen anser därutöver att förslaget om att ersättning för förlorad arbetsinkomst bör utgå till rådets medlemmar är positivt då detta kan bidra till möjligheten för personer ur fler åldersgrupper att delta i rådet.

Sammantaget ställer sig förvaltningen positiv till de förslag och instruktioner som presenterats och har inget övrigt att erinra.

Karin Bülow

T.f förvaltningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Jakhammer

Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev
2. Tjänsteutlåtande Stadsledningskontoret
3. Instruktion för kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor
4. Råd för funktionshinderfrågor – en utredning om hur delaktigheten och inflytandet kan stärkas
5. Instruktion för bolags- och nämndanknutna råd för funktionshinderfrågor
6. Beskrivning av nuvarande råd samt förslag till råd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Bülow, T.f förvaltningschef	2022-09-05
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2022-09-05